

Tidsskrift

for

L a n d s k o n o m i.

Udgivet

af

J. C. la Cour.

Femte Nætte.

Sjette Bind.

Kjøbenhavn.

Sorlagt af J. H. Schnothes Boghandel.

G. G. Vibes Bogtrykkeri

1872.

Om rugblændet Hvede.

En Meddelelse i Landhusholdningselskabets Møde den 15de Maj af Grosserer Carøe.

Den danske Hvede var for 30 Aar siden knap kjendt i Udlændet, da den dengang tildels udførtes over Holsten, hvor den blev forbedret ved omhyggeligere Rensning og Sammenblanding med den hjemmeavlede, eller det Lidet som direkte udførtes til Udlændet blev solgt til langt lavere Priser end holstensk eller østersøisk. I de senere Aar har den været af saa fortrinlig Kvalitet, vel nærmest paa Grund af de tørre Sommere, at den paa de Hvedemarkeder, hvor den salgdes — Belgien og England —, har erhvervet sig saa stor Anerkjendelse, at den der betales lige med de bedste Sorter rød Hvede fra andre Lande, ifjor endog væsentlig over hvad der betaltes for Østersø-Hvede, da denne, paa Grund af den dervedrørende vaade Høstperiode 1870, var meget simpel. Det tør imidlertid næppe ventes, at det altid vil blive saaledes, og indtræde her efter vaade, folde Sommere, maa vi være forberedte paa en mindre fin Kvalitet. Dette kunne vi ikke afværge, men der gives ogsaa selvforstykldte Marsager, der ville medføre en Tilbagegang i Produktets Værdi, og saadanne mener jeg bør kraftig modarbejdes; men navnlig i een Retning gjør det mig ondt at skulle uttale, at dette ikke skeer, nemlig hvad Blanding med Rug angaaer. Mangen Landmand antager upaatvivleslig, at dette har mindre at betyde end den Fordel, som tilsllyder ham af den sig i Hvedemarken

saa frodig udvilkende, enkeltstaaende Rug, men jeg tor dog forsikre, at Sagen allerede har tilstrukket sig Opmærksomhed i Udlændet, saa at man nu tager Forbehold med Hensyn til Rugblandingen, naar der sendes Ordre hertil, og jeg selv har iaar haft Ordre fra England med Tilføjning „fri for Rug“. Dette Onde har taget overordentlig til i de sidste Aar, i 1870 vel nærmest fordi Hveden i Reglen da stod hvid, saa Rugen ret kunde brede sig deri, ifjor maaesse fordi Hveden modnedes saa hurtig, saa at den næsten kom samtidig med Rugen, hvorför der spildtes mindre af denne end ellers, og det er jo umindgaeligt, at Ondet med hvert Aar bliver større og større, naar der ikke gjøres noget for at standse dette Uvoesen. At dette vilde være saare let, behøver jeg her ikke nærmere at udvilkke, og Sagen er virkelig af Betydning, ikke alene for at konservere det smukke Renome, som den danske Hvede nu har erhvervet sig i Udlændet, men tillige fordi det vil svare Regning for Producenterne; thi kun derved vil man kunne opnaa forholdsvis høieste Priser. Saavidt mig bekjendt er Egnen omkring Holbæk den, som leverer den mest rugblandede Hvede; jeg har her en Prøve af et derfra falbundt Parti, som viser, at paa 435 Hvedekorn falde 19 Rugkorn, altsaa over 4 pct.; derefter følger Slagelse-Korsør Egnen og Stroget langs Vestbanen. Udenfor Sjælland troer jeg at maatte nævne Møn og Langeland, men ogsaa Falster og Lolland kan ikke siges fri. At Fyen og Sylland hjemsøges deraf, er mere undskyldeligt, og dog lider Fyen maaesse mindre derunder; derimod viser der sig i nogle Egne mange ved Tærskningen flækkede Korn, som selvfølgelig skade meget, idet de forinden Formalingen maa fjernes tilligemed Smaahveden. At Kvaliteten tillige paa mange Steder, f. Ex. paa Møn, forringes ved en utilsværlig Mængde Klinte, har jeg ogsaa troet her at burde nævne. Ved saaledes at fremdrage bestemte Egne, har det naturligvis ikke været min Mening at ville dadle alle Producenterne der, men jeg mener, at disse bør mindes om, at de maa hjælpe til at afværge, at Landets Hvedeproduktion paamly kommer i

Miskredit, og opfordret dertil fra flere Sider og efter Samraad med Andre, har jeg derfor troet at burde henlede det ørrede Präsidiums Opmærksomhed paa denne Gjenstand, for ved dets velvillige Medvirken at modarbejde dette nu om sig gribende Onde.

Paa Foranledning tilføjede Grosserer Carøe, at Stevns er den Egn her i Sjælland, hvor Hveden synes at være mest fri for Rug; allerede i Nægeegnen begynder en ringe Indblanding, men fra Holbæksgnen fremkommer de mest blandede Partier; og Grunden hertil kan ikke være, at det er Egne, der for en Del ved omhyggelig Øyrkning og Kultur have arbeidet sig op fra Rugegn til Hvedeegn; thi Kallundborg- og Korsøregnen kunne levere udmarket snukt Hvede, men det er vist snarest en vis Bigebyldighed hos Landmændene, som imidlertid ikke blot kommer dem selv til Skade, men ogsaa de Egne af Sjælland, f. Ex. Stevns, hvor Hveden holdes rugfri, thi paa Udlændets Markeder, f. Ex. i Antwerpen, der netop har været et udmarket Marked for vor Hvede iaar, hensøres al Hvede fra Sjælland under Et og betales paa Grund af at Hveden fra Holbæksgnen og det nordvestlige Sjælland er mest rugblanded, med godt $\frac{1}{2}$ Franc eller 18 $\frac{1}{2}$ mindre pr. 200蒲., end Hvede fra Lolland-Falster.